

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Полтавський державний медичний університет
Навчально-науковий інститут післядипломної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти
Полтавського державного медичного університету
професор _____ Ігор СКРИПНИК
«30» серпня 2024 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА на 2024/2025 навчальний рік

Назва спеціальності Психіатрія

Назва циклу для лікарів-інтернів 1-го року навчання (2-річний термін навчання, 468 год.) з фаху «Психіатрія»

Кафедра психіатрії, наркології та медичної психології

Лекції (к-сть годин)	Семінари (к-сть годин)	Практичні заняття (к-сть годин)	Вид контролю	
			Поточний	Підсумковий
Розділ 01 Основи соціальної гігієни та організація психіатричної допомоги населенню – 82 годин				
	1. Епідеміологія психічних захворювань та головні тенденції динаміки в Україні та світі – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Методи дослідження захворюваності та поширеності психічних розладів. 2. Поширеність психічних захворювань в Україні. 3. Клінічна епідеміологія. Основи доказової медицини. Застосування в медичній практиці: діагностиці,	1. Епідеміологія психічних захворювань та головні тенденції динаміки в Україні та світі – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Головні аспекти історії психіатрії. 2. Епідеміологія психічних захворювань та головні тенденції динаміки в Україні. 3. Поширеність психічних	Традиційний (контрольні запитання, ситуаційні задачі, тести)	Залік

	лікуванні, профілактиці. 2. Основи організації психіатричної допомоги в Україні. Сучасні основи організації стаціонарної психіатричної допомоги – 8 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Сучасні основи організації стаціонарної психіатричної допомоги. 2. Профілізація психіатричних стаціонарів. 3. Психіатричний стаціонар психоневрологічного диспансеру. 4. Психіатричні відділення загальносоматичної лікарні. 5. Правила госпіталізації, утримання та виписки хворих з психіатричних стаціонарів. 3. Особливості сучасного стану амбулаторної психіатричної допомоги. – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Особливості сучасного стану амбулаторної психіатричної допомоги. 2. Основні функції позалікарняної психіатричної допомоги. 3. Структура психоневрологічного диспансеру. 4. Невідкладна психіатрична допомога. 4. Проміжні форми психіатричної допомоги. – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Проміжні форми психіатричної	захворювань в зарубіжних країнах. 2. Основи організації психіатричної допомоги в Україні. Сучасні основи організації стаціонарної психіатричної допомоги – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Сучасні основи організації стаціонарної психіатричної допомоги. 2. Режим психіатричних стаціонарів. 3. Правила госпіталізації, утримання та виписки хворих з психіатричних стаціонарів. 3. Особливості сучасного стану амбулаторної психіатричної допомоги. – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Особливості сучасного стану амбулаторної психіатричної допомоги. 2. Основні функції позалікарняної психіатричної допомоги. 3. Структура ПНД. 4. Невідкладна психіатрична допомога. 4. Проміжні форми психіатричної допомоги. – 2 год.		
--	--	--	--	--

	допомоги. 2. Організація денного стаціонару. 3. Структура та основні функції денного стаціонару. 5. Організація психіатричної допомоги дітям. Принципи етапності, послідовності та спеціалізації психіатричної допомоги дітям. Інвалідність дітей внаслідок психічного захворювання – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Організація психіатричної допомоги дітям. 2. Принципи етапності, послідовності та спеціалізації психіатричної допомоги дітям. 3. Інвалідність дітей внаслідок психічного захворювання. 6. Правові засади надання психіатричної допомоги в Україні. Закон України “Про психіатричну допомогу” – 8 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Правові засади надання психіатричної допомоги в Україні. 2. Закон України "Про психіатричну допомогу". 3. Чинне законодавство (кримінальне, цивільне, адміністративне, про шлюб, соціальну допомогу, пенсійне забезпечення тощо) в сфері психіатричної допомоги.	Запитання до теми (зміст заняття): 1. Проміжні форми психіатричної допомоги. 2. Організація денного стаціонару. 3. Структура та основні функції денного стаціонару. 5. Організація психіатричної допомоги дітям. Принципи етапності, послідовності та спеціалізації психіатричної допомоги дітям. Інвалідність дітей внаслідок психічного захворювання – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Організація психіатричної допомоги дітям. 2. Принципи етапності, послідовності та спеціалізації психіатричної допомоги дітям. 3. Інвалідність дітей внаслідок психічного захворювання. 6. Правові засади надання психіатричної допомоги в Україні. Закон України “Про психіатричну допомогу” – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Правові засади надання психіатричної допомоги в		
--	--	---	--	--

	4. Психіатричний огляд: юридичні, етичні та клінічні аспекти його проведення. 7. Санітарна освіта, психогігієна та психопрофілактика. Основні розділи та форми психогігієнічної роботи – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Санітарна освіта, психогігієна та психопрофілактика. 2. Основні розділи та форми психогігієнічної роботи. 3. Медико-генетичне консультування. 4. Психогігієна сімейного виховання. 5. Задачі психопрофілактики в дитячому віці. 6. Первинна, вторинна та третинна психопрофілактика. 7. Профілактика синдрому вигорання у медичних працівників. 8. Примусове лікування психічно хворих. Види, порядок проведення – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Примусове лікування психічно хворих. Види, порядок проведення. 2. Заходи медичного характеру з профілактики суспільно-небезпечних дій (СНД) психічно хворих. 9. Основи медико-соціальної,	Україні. 2. Закон України "Про психіатричну допомогу". 3. Чинне законодавство (кримінальне, цивільне, адміністративне, про шлюб, соціальну допомогу, пенсійне забезпечення тощо) в сфері психіатричної допомоги. 4. Психіатричний огляд: юридичні, етичні та клінічні аспекти його проведення. 7. Санітарна освіта, психогігієна та психопрофілактика. Основні розділи та форми психогігієнічної роботи – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Санітарна освіта, психогігієна та психопрофілактика. 2. Основні розділи та форми психогігієнічної роботи. 3. Психогігієна сімейного виховання. 4. Задачі психопрофілактики в дитячому віці. 5. Первинна, вторинна та третинна психопрофілактика. 8. Примусове лікування психічно хворих. Види, порядок проведення – 2 год. Запитання до теми (зміст		
--	---	--	--	--

	військової та судово-психіатричної експертизи психічно хворих – 8 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Принципи та загальні основи організації та проведення медико-соціальної експертизи (МСЕК). 2. Загальні критерії виначення різних ступенів втрати соціально-трудової адаптації. 3. Основи військової експертизи психічно хворих. 4. Судово-психіатрична експертиза (СПЕК). Загальні положення. Організація. 5. Обмежена дієздатність. Недієздатність. Опікунство. 10. Питання реабілітації психічно хворих – 8 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Реабілітація за умов різних психічних захворювань. 2. Етапи реабілітації. 3. Завдання реабілітації. 11. Питання етики і деонтології в професійній діяльності лікаря-психіатра – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Питання етики в професійній діяльності лікаря - психіатра. 2. Питання деонтології в професійній діяльності лікаря - психіатра. 12. Психіатричний огляд: юридичні, етичні та клінічні	заняття): 3. Примусове лікування психічно хворих. Види, порядок проведення. 4. Заходи медичного характеру з профілактики суспільно-небезпечних дій (СНД) психічно хворих. 9. Основи медико-соціальної, військової та судово-психіатричної експертизи психічно хворих – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 2. Принципи та загальні основи організації та проведення медико-соціальної експертизи (МСЕК). 3. Основи військової експертизи психічно хворих. 4. Види судово-психіатричної експертизи. 5. СПЕК у кримінальному процесі. Непідсудність, обмежена підсудність. 6. СПЕК у цивільному процесі.		
--	--	--	--	--

	аспекти його проведення – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Закон України "Про психіатричну допомогу". 2. Юридичні, етичні та клінічні аспекти проведення психіатричного огляду. 1. Поняття про симуляцію, агравачію, метасимуляцію, дисимуляцію.			
Розділ 02 Загальна психопатологія – 28 годин				
1. Класифікація психопатологічних синдромів. Розлади відчуття та сприймання – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Класифікація психопатологічних синдромів. 2. Класифікація розладів відчуття. 3. Класифікація розладів сприйняття. 4. Класифікація ілюзій та психосенсорних розладів. 5. Класифікація галюцинацій. 6. Синдроми галюцинозу.	1. Розлади емоційної та ефекторно-вольової сфери – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Афективні синдроми. 2. Депресивний синдром. 3. Прості та складні варіанти депресивного синдрому. 4. Маніакальний синдром. 5. Прості та складні варіанти маніакального синдрому. 6. Кататонічні синдроми. 7. Кататонічний ступор. 8. Варіанти кататонічного синдрому за ознакою стану свідомості. 9. Гебефренний та інші синдроми. 2. Розлади мислення та інтелекту – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Класифікація розладів мислення. 2. Паранойяльний синдром. Варіанти паранойяльного синдрому залежно від фабули. 3. Галюцинаторно-параноїдний	1. Розлади емоційної та ефекторно-вольової сфери – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Класифікація розладів емоційної сфери. 2. Депресивний синдром. 3. Маніакальний синдром. 4. Класифікація розладів ефекторно-вольової діяльності. 5. Синдроми розладу ефекторно-вольової діяльності. 2. Розлади мислення та інтелекту – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Класифікація розладів мислення. 2. Навязливі ідеї. 3. Надцінні ідеї. 4. Маячні синдроми. 5. Паранойяльний, параноїдний	Традиційний (контрольні запитання, ситуаційні задачі, тести, демонстрація хворих, клінічні розбори)	Залік

	синдром (Кандинського-Клерамбо). 4. Параноїдний синдром. 5. Парафренний синдром. 6. Вроджені порушення інтелекту. 7. Набуті порушення інтелекту. 3. Синдроми розладу свідомості - 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): Оглушення, сопор, кома. Визначення, психопатологічна характеристика. Делірій. Визначення, психопатологічна характеристика Онейроїдне затьмарення свідомості. Визначення, психопатологічна характеристика. Аменція, визначення, психопатологічна характеристика. Сутінкові стани затьмарення свідомості. Деперсоналізація та дереалізація. 4. Амнезії та їх види. Синдроми недоумства – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Класифікація розладів пам'яті. 2. Види амнезій. 3. Парамнезії. 4. Корсаковський амнестичний синдром. 5. Психоорганічний синдром. 6. Деменція, види деменції. 5. Розлади особистості. Неврозоподібний та соматоформні синдроми. Міжнародна класифікація	парафренний синдроми. 6. Іпохондричний синдром, його види. 7. Вроджені порушення інтелекту. 8. Набуті порушення інтелекту. 3. Синдроми розладу свідомості – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Синдроми розладу свідомості та самосвідомості. 2. Непсихотичні розлади свідомості. 3. Основні ознаки синдромів затьмарення свідомості. 4. Деперсоналізація та дереалізація.		
--	---	--	--	--

	хвороб (МКХ-10) – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Розлади особистості, етіологія, патогенез. 2. Клінічна характеристика розладів особистості. 3. Астенічний синдром. Основні прояви астенічного синдрому. 4. Обсесивний синдром та його варіанти. 5. Тривожний та тривожно-фобічний синдром. 6. Іпохондричний синдром. 7. Соматоформні синдроми. 8. Термінологія, розділи, вісі МКХ-10.			
Розділ 03 Методи дослідження осіб з психічними розладами – 8 годин				
	1. Клініко-психопатологічне дослідження. Експериментально-психологічне дослідження – 6 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Метод опитування. 2. Метод спостереження, його використання при дослідженні психічного стану хворого. 3. Інші види дослідження, загальносоматичне і неврологічне дослідження хворого. 4. Основні методи експериментально-психологічного дослідження інтелектуально-мнестичної сфери. 5. Основні методи експериментально-	1.Клініко-психопатологічне дослідження. Експериментально-психологічне дослідження – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Клініко-психопатологічне дослідження психічного стану хворого. 2. Етапи клініко-психопатологічного дослідження. 3. Експериментально-психологічне дослідження.	Традиційний (контрольні запитання, ситуаційні задачі, тести, демонстрація хворих, клінічні розбори)	Залік

	психологічного дослідження емоційно-вольової сфери. 6. Основні методи експериментально-психологічного дослідження особистості.	4. Основні методи експериментально-психологічного дослідження психічно хворих.		
Розділ 04 Шизофренія, шизотипові та маячні розлади – 48 години				
1. Сучасний стан проблеми, вчення про шизофренію - 6 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Сучасний стан проблеми, вчення про шизофренію. 2. Вчення про шизофренію у світлі МКХ-10. 3. Сучасна класифікація форм та типів перебігу шизофренії. 4. Порівняльна характеристика діагностичних критеріїв класифікацій, прийнятих у різних країнах.	1. Клінічні прояви шизофренії – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Клінічні форми шизофренії. 2. Клінічна картина параноїдної форми шизофренії. 3. Клінічна картина гебефренічної, кататонічної форм шизофренії. 4. Клінічна картина простої та інших форм шизофренії. 2. Форми перебігу шизофренії. Безперервна шизофренія. Епізодична з наростаючим та стабільним дефектом шизофренія. Епізодична ремітуюча шизофренія – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Характеристика перебігу шизофренії: безперервний, епізодичний. 2. Ремісії при шизофренії. 3. Безперервна шизофренія. 4. Епізодична з наростаючим та стабільним дефектом шизофренія. 5. Епізодична ремітуюча шизофренія. 3. Шизоафективні розлади – 8 год. Запитання до теми (зміст заняття):	1. Клінічні прояви шизофренії – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Клінічні форми шизофренії. 2. Клінічна картина параноїдної форми шизофренії. 3. Клінічна картина гебефренічної, кататонічної форм шизофренії. 4. Клінічна картина простої та інших форм шизофренії. 5. Особливості зляканої та фебрильної шизофренії. 2. Форми перебігу шизофренії. Безперервна шизофренія. Епізодична з наростаючим та стабільним дефектом шизофренія. Епізодична ремітуюча шизофренія – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Характеристика перебігу шизофренії: безперервний, епізодичний. 2. Ремісії при шизофренії. 3. Безперервна шизофренія.	Традиційний (контрольні запитання, ситуаційні задачі, тести, демонстрація хворих, клінічні розбори)	Залік

	1. Шизоафективні розлади з позицій МКХ-10. 2. Характеристика депресивних станів при шизоафективному розладі. 3. Характеристика маніакальних станів при шизоафективному розладі. 4. Шизотиповий розлад. Вікові особливості шизофренії – 8 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Шизотиповий розлад. 2. Проблема реактивних психотичних розладів. 3. Вікові особливості шизофренії. 4. Дитяча, підліткова шизофренія. 5. Шизофренія інволюційного та старечого віку. 5. Проблема ремісій та дефекту при шизофренії – 8 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Ремісії при шизофренії. 2. Дефектні стани при шизофренії. 6. Терапія шизофренії. Невідкладна допомога при шизофренії. Експертиза хворих на шизофренію – 6 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Основні принципи та особливості терапії окремих форм шизофренії. 2. Фармакотерапія шизофренії. 3. Невідкладна допомога при гострих психозах. 4. Сучасне уявлення про механізм дії електроконвульсивної терапії (ЕКТ).	4. Епізодична з наростаючим та стабільним дефектом шизофренія. 5. Епізодична ремітуюча шизофренія.		
--	---	--	--	--

	Показання і методика її проведення. 5. Інші види біологічної терапії шизофренії. 6. Трудова експертиза хворих на шизофренію. 7. Військова та судово-психіатрична експертиза хворих на шизофренію.			
Розділ 05 Афективні розлади – 22 години				
1. Сучасний стан проблеми, вчення про афективні психози – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Історія виокремлення афективних психозів. 2. Сучасні проблеми вчення про афективні психози з позицій МКХ-10. 3. Етіологія та патогенез афективних психозів	1. Варіанти перебігу афективних розладів – 6 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Загальна характеристика афективних психозів. 2. Типи перебігу афективних розладів (БАР, рекурентний депресивний розлад). 3. Поняття про циркулярність, моно- та біполярність. 2. Клінічна картина біполярних афективних розладів. Основні варіанти депресій. Клінічна картина циклотимії – 6 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Клінічна картина біполярних афективних розладів. 2. Клінічні варіанти маній. 3. Клінічні варіанти депресій. 4. Клінічні прояви циклотимії. 4. Терапія афективних психозів і профілактика суїцидів – 6 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Основні принципи терапії афективних психозів.	1. Клінічна картина біполярних афективних розладів. Основні варіанти депресій. Клінічна картина циклотимії – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Біполярний розлад як модель ендогенно - афективного психозу. 2. Сучасний стан проблеми, вчення про афективні психози. 3. Типові та атипові варіанти депресій. 4. Клінічні прояви циклотимії. 5. Диференційна діагностика з БАР.	Традиційний (контрольні запитання, ситуаційні задачі, тести, демонстрація хворих, клінічні розбори)	Залік

	2. Клінічні показання до застосування антидепресантів. 3. Клінічні показання до застосування антипсихотиків. 4. Клінічні показання до застосування нормотиміків. 5. Профілактика суїцидів			
Розділ 06 Епілепсія – 14 години				
1. Сучасний стан проблем епілепсії. Етіологія та патогенез епілепсії – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Історія вчення про епілепсію. 2. Сучасні проблеми вчення про епілепсію з позицій МКХ-10. 3. Епідеміологія епілепсії. 4. Етіологія та патогенез епілепсії	1. Основні клінічні прояви епілепсії. Особливості епілепсії залежно від віку – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Класифікація пароксизмів при епілепсії. 2. Клінічні прояви епілептичних психозів. 3. Вікові особливості перебігу епілепсії. 3. Лікування епілепсії. Експертиза хворих на епілепсію – 8 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Основні принципи фармакотерапії епілепсії. 2. Протисудомні препарати. 3. Невідкладна допомога при епілептичному статусі. 4. Експертиза хворих на епілепсію: трудова, військова, судово-психіатрична.	1. Клінічні прояви епілепсії. Перебіг епілепсії – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Епілептичні пароксизми. 2. Епілептичний статус. 3. Перебіг епілепсії. 4. Епілептичні зміни особистості. 5. Епілептичне недоумство.	Традиційний (контрольні запитання, ситуаційні задачі, тести, демонстрація хворих, клінічні розбори)	Залік
Розділ 07 Симптоматичні психічні розлади – 18 годин				
1. Сучасний стан вчення про симптоматичні психічні розлади.	1. Основні принципи лікування гострих, протрагованих симптоматичних психічних	1. Психічні розлади при окремих соматичних захворюваннях – 6 год.	Традиційний (контрольні запитання,	Залік

Класифікація та клініка симптоматичних психічних розладів з позицій МКХ-10 – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Сучасний стан вчення про симптоматичні психічні розлади. 2. Етіологія та патогенез симптоматичних психічних розладів. 3. Класифікація та клініка симптоматичних психічних розладів з позицій МКХ-10.	розладів – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Основні принципи лікування гострих симптоматичних психічних розладів. 2. Основні принципи лікування протрагованих симптоматичних психічних розладів та органічного психосиндрому. 2. Трудова, військова, судово-психіатрична експертиза хворих на симптоматичні психічні розлади – 6 год. Запитання до теми (зміст заняття): 3. Трудова експертиза хворих на симптоматичні психічні розлади. 4. Військова та судово-психіатрична експертиза хворих на симптоматичні психічні розлади.	Запитання до теми (зміст заняття): 1. Психічні розлади при серцево-судинних та інших соматичних захворюваннях. 2. Гострі симптоматичні психічні розлади. 3. Протраговані симптоматичні психічні розлади. 4. Органічний психосиндром.	ситуаційні задачі, тести, демонстрація хворих, клінічні розбори)	
Розділ 08 Психічні розлади при ендокринних захворюваннях – 8 годин				
	1. Особливості психічних порушень при окремих ендокринних захворюваннях, лікування та експертиза – 6 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Особливості психічних порушень при окремих ендокринних захворюваннях. 1. Ендокринний психосиндром 2. Гострі та протраговані психози. 3. Психофармакотерапія і реабілітація психічних розладів при ендокринних захворюваннях.	1. Сучасний стан вчення про ендокринопатії з позицій МКХ-10 – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Сучасний стан вчення про ендокринопатії з позицій МКХ-10. 2. Загальні закономірності розвитку психічних розладів при ендокринних захворюваннях.	Традиційний (контрольні запитання, ситуаційні задачі, тести, демонстрація хворих, клінічні розбори)	Залік

	4. Трудова, військова, судово-психіатрична експертиза хворих з психічними порушеннями при ендокринних захворюваннях.			
Розділ 09 Психічні розлади при ЧМТ– 12 годин				
1. Загальна характеристика травматичних уражень головного мозку - 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Загальна характеристика травматичних уражень головного мозку. 2. Класифікація травматичних уражень головного мозку з позицій МКХ-10.	1. Психічні розлади у віддаленому періоді ЧМТ. Періодичні органічні (травматичні) психози – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Психічні розлади у віддаленому періоді черепно-мозкових травм (травматична хвороба). 2. Періодичні органічні (травматичні) психози. 2. Лікування психічних розладів у гострому періоді ЧМТ і лікування травматичної хвороби. Питання експертизи – 6 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Принципи терапії психічних розладів у гострому періоді черепно-мозкових травм і лікування травматичної хвороби. 2. Трудова експертиза хворих з психічними розладами при ЧМТ. 3. Військова та судово-психіатрична експертиза хворих з психічними розладами при ЧМТ.	1. Клініка психічних розладів у гострому періоді комоцій та контузій головного мозку – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Клініка психічних розладів у гострому періоді комоцій та контузій головного мозку. 2. Відкриті травми головного мозку. 3. Баротравма, психічні розлади у гострому періоді. 4. Електротравма.	Традиційний (контрольні запитання, ситуаційні задачі, тести, демонстрація хворих, клінічні розбори)	Залік
Розділ 10 Психічні розлади при сифілітичних ураженнях головного мозку – 6 годин				
	1. Клініка і діагностика прогресивного паралічу, лікування. Питання експертизи. – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття):	1. Загальна характеристика нейросифілісу. Діагностика і диференційна діагностика сифілісу головного мозку – 2	Традиційний (контрольні запитання, ситуаційні	Залік

	1. Клініка і діагностика прогресивного паралічу. 2. Неврологічні, соматичні і серологічні дані в діагностиці сифілісу головного мозку. 3. Лікування ранніх форм нейросифілісу. 4. Лікування прогресивного паралічу. 5. Трудова, військова, судово-психіатрична експертиза при нейросифілісі.	год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Психічні розлади при сифілітичних ураженнях головного мозку з позицій МКХ-10. 2. Загальна характеристика нейросифілісу. 3. Менінгітні, судинні, гумозні форми сифілісу головного мозку. 4. Вроджений сифіліс головного мозку. 5. Діагностика і диференційна діагностика ранніх в пізніх форм нейросифілісу.	задачі, тести, демонстрація хворих, клінічні розбори)	
Розділ 11 Психічні розлади при пухлинах головного мозку – 6 годин				
	1. Діагностика і диференційна діагностика психічних розладів при пухлинах головного мозку – 4 год. 1. Діагностика і диференційна діагностика психічних розладів при пухлинах головного мозку. 2. Принципи терапії хворих з психічними розладами при пухлинах головного мозку.	1. Клініка психічних розладів при пухлинах головного мозку – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Психічні розлади при пухлинах головного мозку з позицій МКХ-10. 2. Клініка психічних розладів при пухлинах головного мозку. 3. Параклінічні дані при пухлинах головного мозку.	Традиційний (контрольні запитання, ситуаційні задачі, тести, демонстрація хворих, клінічні розбори)	Залік
Розділ 12 Психічні розлади при енцефалітах – 6 годин				
	1. Клініка і лікування психічних порушень при кліщовому і комариному енцефалітах – 4 год.	1. Психічні розлади при енцефалітах. Епідемічний енцефаліт – 2 год.	Традиційний (контрольні запитання,	Залік

	Запитання до теми (зміст заняття): 1. Клініка психічних порушень при кліщовому (весінньо-літньому) енцефаліті. 2. Клініка психічних порушень при комариному (літньо-осінньому) енцефаліті. 3. Енцефаліти, що виникли внаслідок інфекційних захворювань. 4. Лікування психічних розладів у гострій і хронічній стадіях енцефалітів. 5. Реабілітація, питання експертизи.	Запитання до теми (зміст заняття): 1. Класифікація клінічних форм енцефалітів з позицій МКХ-10. 2. Психічні розлади при енцефалітах. 3. Клініка психічних порушень при епідемічному енцефаліті. 4. Клініка гострої і хронічної (паркінсонічної) стадії.	ситуаційні задачі, тести, демонстрація хворих, клінічні розбори)	
Розділ 13 Функціональні психози інволюційного періоду – 12 годин				
	1. Диференційна діагностика функціональних психозів інволюційного віку – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Сучасний стан проблеми функціональних психозів інволюційного віку. 2. Клінічна картина та перебіг функціональних психозів інволюційного віку. 3. Диференційна діагностика функціональних психозів інволюційного віку. 2. Лікування та експертиза функціональних психозів інволюційного віку – 6 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Психофармакотерапія функціональних психозів	1. Сучасний стан проблеми функціональних психозів інволюційного віку – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Сучасний стан проблеми функціональних психозів інволюційного віку. 2. Класифікація функціональних психозів інволюційного віку з позицій МКХ-10.	Традиційний (контрольні запитання, ситуаційні задачі, тести, демонстрація хворих, клінічні розбори)	Залік

	інволюційного віку. 2. Реабілітація і трудова експертиза при функціональних психозах інволюційного періоду. 3. Військова і судово-психіатрична експертиза при функціональних психозах інволюційного періоду.			
Розділ 14 Психічні розлади при судинних захворюваннях головного мозку – 18 годин				
	1. Клініка психічних порушень при гіпертонічній хворобі та гіпотонічних станах – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Етіологія, патогенез психічних порушень при гіпертонічній хворобі та гіпотонічних станах. 2. Непсихотичні психічні розлади при гіпертонічній хворобі. 3. Непсихотичні психічні розлади при гіпотонічних станах. 4. Психози при гіпертонічній хворобі. 2. Лікування та експертиза психічних порушень при судинних захворюваннях головного мозку – 8 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Психофармакотерапія психічних порушень при судинних захворюваннях головного мозку. 2. Реабілітація і трудова експертиза при судинних захворюваннях головного мозку. 3. Військова, судово-психіатрична експертиза хворих з судинними	1. Класифікація психічних розладів при судинних захворюваннях з позицій МКХ-10. Клініка психічних порушень при церебральному атеросклерозі – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Класифікація психічних розладів при судинних захворюваннях головного мозку з позицій МКХ-10. 2. Етіологія, патогенез психічних порушень при церебральному атеросклерозі. 3. Непсихотичні психічні розлади при церебральному атеросклерозі. 4. Психози при церебральному атеросклерозі.	Традиційний (контрольні запитання, ситуаційні задачі, тести, демонстрація хворих, клінічні розбори)	Залік

	захворюваннями головного мозку. 3. Клініка психічних порушень при церебральному тромбангіїті – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Етіологія, патогенез психічних порушень при церебральному тромбангіїті. 2. Непсихотичні психічні розлади при церебральному тромбангіїті. 3. Психози при церебральному тромбангіїті.			
Розділ 15 Психічні розлади при атрофічних процесах головного мозку – 10 години				
1. Сучасний стан проблеми психічних розладів при атрофічних процесах головного мозку – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Сучасний стан проблеми психічних розладів при атрофічних процесах головного мозку. 2. Етіологія, патогенез та морфологію атрофічних процесів. 3. Класифікація з позицій МКХ-10 атрофічних захворювань головного мозку. 4. Стадії розвитку та клінічні варіанти недоумкуватості.	1. Діагностика і диференційна діагностика атрофічних захворювань головного мозку, лікування та експертиза – 8 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Загальна характеристика перебігу хвороби Альцгеймера. 2. Хвороба Піка, клінічні прояви та варіанти перебігу хвороби. 3. Хорея Гентінгтона, клінічні прояви та варіанти перебігу хвороби. 4. Діагностика і диференційна діагностика атрофічних захворювань головного мозку. 5. Фармакотерапія психічних розладів при атрофічних процесах головного мозку. 6. Трудова, військова, судово-психіатрична експертиза при атрофічних процесах головного мозку.		Традиційний (контрольні запитання, ситуаційні задачі, тести, демонстрація хворих, клінічні розбори)	Залік

Розділ 16 Розумова відсталість – 26 години				
1. Сучасний стан вчення про розумову відсталість. Епідеміологія, загальна клінічна характеристика – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Сучасний стан вчення про розумову відсталість. 2. Епідеміологія, загальна клінічна характеристика. 3. Класифікація розумової відсталості в МКХ-10. 4. Загальна характеристика ензимопатичних, хромосомних, ксеродермічних, дизостатичних форм розумової відсталості.	1. Психози у розумово відсталих осіб. Клінічні прояви – 8 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Загальна характеристика психозів у розумово відсталих осіб. 2. Клінічні прояви психозів у розумово відсталих осіб. 3. Діагностика і диференційна діагностика психозів у хворих на розумову відсталість. 2. Основні питання профілактики, лікування і експертизи – 8 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Терапія і профілактика психічних розладів у розумово відсталих осіб. 2. Трудова експертиза при розумовій відсталості. 3. Військова та судово-психіатрична експертиза при розумовій відсталості. 2. Граничні форми відставання в розвитку особистості (інфантилізм). Клінічні форми. Діагностика, лікування і профілактика – 6 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Загальна характеристика граничних форм відставання в розвитку особистості (інфантилізм). 2. Клінічні прояви граничних форм відставання в розвитку особистості. 3. Діагностика і диференційна діагностика граничних форм	1. Розумова відсталість, обумовлена перинатальними шкідливостями – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Розумова відсталість, обумовлена внутрішньоутробними ураженнями плода. 2. Ембріо- і фенотипі - вірусні інфекції, резус-несумісність, токсоплазмоз, лістеріоз, вроджений сифіліс. 3. Розумова відсталість, обумовлена перинатальними шкідливостями.	Традиційний (контрольні запитання, ситуаційні задачі, тести, демонстрація хворих, клінічні розбори)	Залік

	відставання в розвитку особистості та розумової відсталості. 4. Терапія і профілактика психічних розладів у розумово відсталих осіб.			
Розділ 17 Непсихотичні розлади психіки і поведінки – 42 години				
1. Сучасний погляд на проблему неспсихотичних розладів психіки та поведінки – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Сучасний погляд на проблему неспсихотичних розладів психіки та поведінки з позицій МКХ-10. 2. Класифікація неспсихотичних розладів психіки та поведінки. 3. Класифікація розладів особистості з позицій МКХ-10.	1. Тривожні розлади. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Лікування – 8 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Класифікація тривожних розладів. 2. Тривожно-фобічні розлади, клінічні прояви. 3. Генералізований тривожний розлад, клінічні прояви. 4. Обсесивно-компульсивний розлад, клінічні прояви. 5. Діагностика та диференційна діагностика тривожних розладів. 6. Питання терапії тривожних розладів 2. Дисоціативні та соматоформні розлади, розлади прийому їжі – 8 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Клінічні прояви, діагностика, питання терапії дисоціативних розладів. 2. Клінічні прояви, діагностика, питання терапії соматоформних розладів 3. Клінічні прояви, діагностика, питання терапії розладів прийому їжі.	1. Розлади особистості. Етіологія, патогенез, клінічні варіанти. Закономірності перебігу, діагностика, лікування – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Сучасний погляд на проблему розладів особистості. 2. Етіологія, патогенез розладів особистості. 3. Закономірності перебігу, діагностика розладів особистості. 4. Основні питання терапії і профілактики розладів особистості. 5. Реабілітації та експертиза розладів особистості.	Традиційний (контрольні запитання, ситуаційні задачі, тести, демонстрація хворих, клінічні розбори)	Залік

	3. Реакції на стрес, посттравматичний стресовий розлад, порушення адаптації – 8 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Реакції на стрес. Клінічні прояви, діагностика, питання терапії. 2. Посттравматичний стресовий розлад (ПТСР). Клінічні прояви, діагностика, питання терапії. 3. Розлади адаптації. Клінічні прояви, діагностика, питання терапії. 4. Діагностика і диференційна діагностика ПТСР. 4. Непсихотичні розлади психіки та поведінки у дитячому віці – 8 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Класифікація неспсихотичних розладів психіки та поведінки у дитячому віці. 2. Особливості перебігу неспсихотичних розладів психіки та поведінки у дитячому віці. 3. Діагностика та диференційна діагностика неспсихотичних розладів психіки та поведінки у дитячому віці. 5. Лікування та експертиза при неспсихотичних розладах психіки та поведінки – 6 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Фармакотерапія при неспсихотичних розладах психіки та поведінки. 2. Трудова експертиза при неспсихотичних розладах психіки та			
--	---	--	--	--

	поведінки. 3. Військова та судово-психіатрична експертиза при непсихотичних розладах психіки та поведінки.			
Розділ 18 Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання алкоголю – 26 години				
1. Епідеміологія алкогольної залежності. Етіологія і патогенез. Дохворобні форми зловживання спиртними напоями і алкогольна – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Сучасний стан вчення про психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання алкоголю (ППРА) з позицій МКХ-10. 2. Епідеміологія алкогольної залежності. 3. Медичні і соціально-правові питання. 4. Етіологія і патогенез ППРА. 5. Дохворобні форми зловживання спиртними напоями і алкогольна хвороба.	1. Алкогольні (металкогольні) психози – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Загальна характеристика алкогольних (металкогольних) психозів. 2. Гострі алкогольні психози - алкогольний делірій, алкогольний галюциноз, алкогольний параноїд, класифікація, діагностика. 3. Хронічні алкогольні психози - псевдопараліч, Корсаковський психоз, класифікація, діагностика. 2. Алкогольна енцефалопатія – 8 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Загальна характеристика алкогольних енцефалопатій. 2. Гостра алкогольна енцефалопатія (синдром Гайє-Верніке), клініка, діагностика. 3. Хронічні алкогольні енцефалопатії, клініка, діагностика. 3. Особливості алкогольної залежності у дитячому, юнацькому віці. Особливості алкогольної залежності у жінок – 8 год. Запитання до теми (зміст заняття):	1. Клінічні прояви і стадії перебігу алкогольної залежності – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Стадії перебігу алкогольної залежності. 2. Клінічні прояви 1 стадії алкогольної залежності. 3. Клінічні прояви 2 стадії алкогольної залежності. 4. Клінічні прояви 3 стадії алкогольної залежності.	Традиційний (контрольні запитання, ситуаційні задачі, тести, демонстрація хворих, клінічні розбори)	Залік

	1. Особливості алкогольної залежності у дитячому та юнацькому віці. 2. Особливості ППРА у жінок. 3. Наркологічна допомога населенню. 4. Основні принципи лікування алкогольної залежності та алкогольних психозів, питання експертизи – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Основні принципи лікування алкогольної залежності 2. Основні принципи лікування алкогольних психозів. 3. Трудова і військова експертиза при алкогольній залежності. 4. Судово-психіатрична експертиза при алкогольної залежності і алкогольних психозах. 5. Оцінка простого і патологічного сп'яніння.			
Розділ 19 Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання психоактивних речовин – 8 годин				
	1 Класифікація психічних та поведінкових розладів внаслідок вживання психоактивних речовин (ПАР). Клінічні прояви і перебіг окремих видів залежності від ПАР. Основні принципи лікування та експертиза. – 6 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Класифікація психічних та поведінкових розладів внаслідок вживання ПАР.	1. Сучасний стан проблеми залежності від психоактивних речовин. Механізми розвитку звикання до психоактивних речовин – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Сучасний стан проблеми залежності від психоактивних речовин (ПАР). 1. Сучасний погляд на проблему	Традиційний (контрольні запитання, ситуаційні задачі, тести, демонстрація хворих, клінічні розбори)	Залік

	2. Клінічні прояви і перебіг окремих видів наркоманій: гашишизму, морфінізму, кокаїнізму тощо. 3. Полінаркоманії. 4. Психози при вживанні психоактивних речовин. 5. Основні принципи лікування залежності від ПАР. 6. Питання експертизи при залежності від ПАР.	залежності від психоактивних речовин з позицій МКХ-10. 2. Механізми розвитку звикання до психоактивних речовин 3. Формування наркоманійного синдрому. 4. Ознаки наркоманійного синдрому.		
Розділ 20 Лікування психічних захворювань – 22 годин				
	1. Інші види біологічної терапії психічних захворювань – 4 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Лікування сном. Механізм дії, показання і засоби клінічного використання. 2. Нетрадиційні методи лікування психічних захворювань - краніоцеребральна гіпотермія, гіпербарична оксигенація латеральна терапія, лазеротерапія тощо. 2. Невідкладна терапія психічних захворювань. Інтенсивна терапія – 8 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Невідкладна терапія психічних захворювань. Інтенсивна терапія. 2. Електроконвульсивна терапія (ЕКТ). 3. Сучасне уявлення про механізм дії ЕКТ. 4. Показання до ЕКТ і методика її проведення.	1. Сучасні методи лікування психічних захворювань і принцип класифікації різних видів терапії – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Сучасні методи лікування психічних захворювань. 2. Принцип класифікації різних видів терапії. 3. Механізм дії і фармакокінетика психотропних засобів. 2. Клінічна психофармакологія. Класифікація психофармакологічних засобів. Механізм дії і фармакокінетика психотропних засобів – 2 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Класифікація	Традиційний (контрольні запитання, ситуаційні задачі, тести, демонстрація хворих, клінічні розбори)	Залік

	5. Інші види біологічної терапії психічних захворювань. Інсулінотерапія. 3. Психотерапія та інші реабілітаційні заходи в психіатрії – 6 год. Запитання до теми (зміст заняття): 1. Психотерапія, патофізіологічний механізм дії. 2. Психотерапевтичні методи - гіпнотерапія, "раціональна" психотерапія, аутогенне тренування, групова, ортодоксальні та сучасні психоаналітичні методи та інші. 3. Показання до застосування психотерапії. 4. Реабілітаційні заходи в психіатрії.	психофармакологічних засобів. 2. Загальна характеристика психотропної дії антипсихотиків. 3. Загальна характеристика психотропної дії антидепресантів. 4. Транквілізатори. Характеристика психотропної дії. 5. Психостимулятори. Особливості психотропної дії. 6. Ноотропні засоби. Механізми психотропної дії. 7. Нормотиміки. Лікувальна і профілактична дія солей літію.		
Іспит – 6 годин				
	1. Іспит – 6 год.			Атестація для визначення знань та оволодіння практичними навиками

Робочу навчальну програму склали: завідувач кафедри психіатрії, наркології та медичної психології, д. мед. н. професор Скрипніков А.М.
професор кафедри психіатрії, наркології та медичної психології, д. мед. н. Животовська Л.В.

Робоча навчальна програма обговорена на засіданні кафедри «28» серпня 2024 р., протокол № 1

Завідувач кафедри психіатрії, наркології та медичної психології ПДМУ

д. мед. н., професор

Андрій СКРИПНІКОВ

Робоча навчальна програма ухвалена на засіданні вченої ради ННПО «30» серпня 2024 р., протокол № 1

Голова вченої ради ННПО

д. мед. н., доцент

Алла МАРЧЕНКО